Vlaams Parlement

vergadering **C155**
zittingsjaar 2017-2018

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening, Energie en Dierenwelzijn

van 6 maart 2018

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Mercedes Van Volcem aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de mogelijkheden om containerwoningen te plaatsen
– 1186 (2017-2018)
VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over modulaire woningen
– 1191 (2017-2018)
VRAAG OM UITLEG van Katrien Schryvers aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over mobiele mantelzorgwoningen
– 1250 (2017-2018) 3

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de recentste cijfers inzake de oppervlaktewaterkwaliteit in landbouwgebied
– 1266 (2017-2018)
VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de handhaving van de 1 meterregel tussen teeltzone en waterlopen
– 1289 (2017-2018) 12

VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over wie bepaalt wanneer en waar er op natuurijs geschaatst mag worden
– 1348 (2017-2018) 20

VRAAG OM UITLEG van Lydia Peeters aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de impact van de bevolkingsstatistieken 2018-2035 bij de opmaak van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen
– 1349 (2017-2018) 23

VRAAG OM UITLEG van Lydia Peeters aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de evaluatie van gebiedswerkingen in het kader van de opmaak van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen
– 1350 (2017-2018) 27

VRAAG OM UITLEG van Mercedes Van Volcem aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de mogelijkheden om containerwoningen te plaatsen
– 1186 (2017-2018)

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over modulaire woningen
– 1191 (2017-2018)

VRAAG OM UITLEG van Katrien Schryvers aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over mobiele mantelzorgwoningen
– 1250 (2017-2018)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Voorzitter, vorige week hebben we in Het Laatste Nieuws gelezen dat het OCMW van Gent een mobiele containerwoning heeft gekocht en verhuurt aan mensen die een tijdelijke nood hebben, ziek zijn of zorgen nodig hebben. De container wordt verhuurd en geplaatst. Zeker in het licht van de bevolkingsprognoses, zijn er in onze huidige samenleving steeds meer ouderen en singles. Er is nood aan bijkomende woongelegenheden. Veel mensen hebben nood aan een rusthuisbed, maar daar zijn wachtlijsten voor.

Minister, volgens mij kunt u, als minister van Ruimtelijke Ordening, met betrekking tot tal van facetten een oplossing bieden, op voorwaarde dat de regelgeving flexibel is. Momenteel zijn er eigenlijk geen specifieke normen voor deze containerwoningen of modulaire aanbouwunits.

Hoewel dat in Het Laatste Nieuws niet het geval was, vind ik bovendien dat deze woningen soms negatief worden voorgesteld. Het lijkt er dan op dat de mensen in een container wonen, wat een negatief beeld oproept. We zien echter ook veel positieve, hippe voorbeelden die zelfvoorzienend, ecologisch en duurzaam zijn. Een voorbeeld is Ark Shelter. Heel wat jonge mensen die in de stad wonen, vinden dit een leuk en vernieuwend concept. Er is weinig energieverbruik en het is een vorm van betaalbaar wonen of een eerste stap om te kunnen wonen.

Nu valt dit allemaal nog onder de specifieke regels voor de bijgebouwen. Het gaat om maximaal 40 vierkante meter. Dat is al redelijk en het is mogelijk aan die regel te voldoen. Voor een bijgebouw of een containerwoning moet dit zeker volstaan. De maximale hoogte is 4 meter, wat ook oplosbaar is. Dit geldt ook voor de regels inzake 3 meter en 2 meter. Het is natuurlijk typisch Vlaams dat de mensen in hun tuin al een bijgebouwtje hebben, zoals een tuinhuis, een ander bijgebouw of een hok voor de dieren. In dat geval kan de tijdelijke container niet worden geplaatst.

Daarnaast zijn er nog de vele lokale reglementeringen die dergelijke initiatieven onmogelijk maken. Het wordt verboden door verouderde bouwverordeningen en zeer verouderde bijzondere plannen van aanleg (BPA's) maken het onmogelijk. Ik weet dat er recent wijzigingen zijn geweest en dat bepaalde regels in BPA's ouder dan vijftien jaar als ongelezen kunnen worden beschouwd. Zeker als er veel plaatsgebrek is, moeten moderne woonvormen als deze units positief worden benaderd.

Mininster, ik stel deze vraag om uitleg ook naar aanleiding van een aantal andere facetten. U weet beter dan ik dat veel architecten in Vlaanderen in 308 gemeenten actief zijn. Naast de Vlaamse regelgeving en alle gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's) en lokale bepalingen, moeten ze ook naar de lokale

bouwverordeningen kijken. De lokale overheid heeft natuurlijk autonomie, maar volgens mij kan ook een pleidooi worden gehouden om bepaalde regels uniform te maken. Dat zou veel minder administratieve lasten met zich meebrengen.

Ik geef een voorbeeld. In de ene stad moet de hoogte van de vloer tot aan het plafond 2,20 meter zijn om als woonoppervlakte in aanmerking te komen. In andere steden is dat 2,40 meter of 2,60 meter. Het wordt nog moeilijker als de oppervlakte moet worden berekend. In de ene stad is het de binnenmuur en in de andere stad is het de buitenmuur. Soms worden de ruimtes onder de trap of de sanitaire cellen niet meegeteld. Het wordt heel ingewikkeld, want in Vlaanderen zijn er nog veel woningen onder een dak. De vraag is dan vanaf welke helling elke oppervlakte meetelt. In sommige steden is het vanaf 1,80 meter en in andere steden is het 2 meter of 2,20 meter.

Zou u met de Vlaamse regelgeving voor meer conformiteit kunnen zorgen om die creatieve containerwoningen mogelijk te maken?

Hebt u kennisgenomen van het initiatief van het OCMW? Ik heb het eens nagevraagd. Blijkbaar kost een container 85.000 euro. Een lokaal bestuur kan die container verhuren voor 100 tot 150 euro per maand. Als het om zorg gaat, betreft het meestal een tijdelijke oplossing. Mensen kunnen misschien niet permanent verbouwen als de zorg, hoe erg het ook moge zijn, maar twee of drie jaar zal duren. Dergelijke containers vormen vaak een menselijke oplossing, zeker als het mogelijk is te huren. Dit moet echter mogelijk zijn.

Plant u aanpassingen of zult u afwijkingen mogelijk maken op de regelgeving die nu van kracht is om dergelijke initiatieven toe te laten? Ik weet dat nu gedurende negentig dagen van de bestemming kan worden afgeweken, maar als iemand ziek is en gedurende een half jaar of een jaar zorg nodig heeft, valt dit natuurlijk niet onder die afwijking van de bestemming en is het initiatief eigenlijk niet mogelijk.

Hoe zult u sensibiliseren? Staat u hier al dan niet achter?

Vindt u dat dit enkel van toepassing kan zijn op de zorgbehoevende aspecten of vindt u dat dit ook moet kunnen voor studenten, voor mensen die werken, zoals e-mama's die misschien niet veel plaats hebben, of voor zelfstandigen die niet meteen een kantoor kunnen huren maar thuis wat te krap zitten en voor wie een container tijdelijk als een werkplek kan fungeren?

Minister, hebt u suggesties voor de aanpassing van deze regelgeving?

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, mijn excuses, er staat een kleine inhoudelijke fout in mijn vraag. Er staat dat men voor zo'n unit geen omgevingsvergunning moet indienen als deze kleiner is dan 40 vierkante meter. Dat stond zo in de pers, maar dat klopt niet.

Het verhaal is natuurlijk genuanceerd. Enerzijds is er zeker een pro, want deze tendens laat toe om zorg beter uit te bouwen. Dit komt tegemoet aan onze partijoverschrijdende ambitie voor meer inbreiding en meer ruimtelijk rendement. In Nederland kent de toepassing van dit soort woningen al succes. We moeten dat hier op een intelligente manier kunnen toepassen. Anderzijds moeten we omzichtig zijn. Gaan we zoiets toelaten in landbouwgebied? In woonuitbreidingsgebieden? Hoe gaan we daar dan mee om? Als dat daar staat, is dat voor sommige mensen meteen een verworven recht. Dat moet aansluiten bij het ruimtelijk rendement en inbreiding.

Bovendien, wat komt er na de fysieke zorgrelatie? Gaan die containerwoningen dan een eigen leven leiden? Kunnen ze dan als een afzonderlijke woonunit

worden doorverkocht als studio of appartement? Ik denk niet dat dat de bedoeling is. Ik denk dat er altijd een rechtstreekse fysieke link moet zijn tussen de woning en de zorgrelatie. Dat is een heel debat.

We hebben de sector gehoord. Deze wees op de diversiteit tussen de gemeenten, wat het niet gemakkelijk maakt voor hen, ook op het gebied van rechtszekerheid. In de ene gemeente mag men zich daar domiciliëren, in de andere niet.

Voor mijn fractie zijn er drie punten van belang. Een, het moet altijd in lijn zijn met ruimtelijk rendement en inbreiding. Twee, het is de facto tijdelijk en gelinkt aan een zorgrelatie. Drie, rechtszekerheid is belangrijk; het moet duidelijk zijn voor investeerders en gebruikers of men daar een domicilie mag hebben, tijdelijk of niet.

Minister, ik zal mijn vraag meer algemeen stellen dan in mijn ingediende vraag om uitleg. Hoe denkt u over heel deze materie? Hoe ziet u dat verder evolueren?

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Minister, collega's, ik heb een vraag over hetzelfde thema. Het viel me wel op dat de collega's de discussie dadelijk verruimd hebben. Zelf wil ik graag focussen op zorgwoningen en echte mantelzorgwoningen, want dat is de eerste vraag die ons bezighoudt, veeleer dan nu al te vragen voor welke andere toepassingen die containers nog zouden kunnen worden gebruikt.

We hebben het al gehoord van de collega's: een mobiele mantelzorgwoning kan een oplossing bieden om mensen met een zorgnood in een vertrouwde omgeving te laten wonen. Vanuit die invalshoek past het concept in de trend van de vermaatschappelijking van zorg. Dit komt in de commissie Welzijn heel vaak ter sprake. Hoe kunnen we vanuit de maatschappij meer zorg opnemen? Hoe kunnen we mensen die zorg nodig hebben, verder deel laten uitmaken van een gemeenschap met al de mensen rondom hen die ze graag hebben, maar die de zorg mee opnemen? Hoe kunnen we hen laten deelnemen aan andere activiteiten en dergelijke? Dit past perfect in het concept van buurtgerichte zorg.

Het is een alternatief wanneer mensen wel bereid zijn om op hun grond tijdelijk faciliteiten te bieden voor iemand met een zorgnood, maar geen ingrijpende of dure wijzigingen aan hun eigen woning willen of kunnen doorvoeren. We kunnen ons allemaal zulke voorbeelden voor de geest halen. Het is niet in elke woning mogelijk om de nodige aanpassingen te doen.

Het idee van de mobiele mantelzorgwoning krijgt steeds meer vorm. De aanleiding voor deze vraag, ook voor de collega's, denk ik, is het initiatief van de stad Gent of van het OCMW van Gent. Men heeft een zorgcontainer gekocht, die inwoners op termijn zullen kunnen huren om mantelzorg te verlenen aan zorgbehoevenden in een containerwoning op hun eigendom.

Over het concept en het project 'Naar een toekomst van mobiele zorg' is reeds meermaals in de commissie gesproken. Ik heb zelf al een aantal vragen gesteld aan Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin Vandeurzen. Het project werd opgestart in 2013 door de toenmalige minister van Economie in het kader van het 'Nieuw Industrieel Beleid Zorgeconomie' en het onderzoekt de verschillende facetten van mobiele wooneenheden. Het betreft immers een thema dat raakt aan verschillende beleidsdomeinen: Welzijn, Wonen, Economie en Omgeving. Er werd voor vier geselecteerde projecten een leerplatform opgericht binnen het Agentschap Innoveren en Ondernemen waar kennisdeling en afstemming gebeurt, zowel wat betreft de ervaringen binnen de projecten zelf als de afstemming met de regelgeving van diverse beleidsdomeinen.

In antwoord op een recente schriftelijke vraag, namelijk van 1 december vorig jaar, zei minister Vandeurzen dat het project was verlengd tot eind 2017. Uit het antwoord op een eerdere schriftelijke vraag van mij van 4 juli 2017 bleek dat voor het plaatsen van tijdelijke mobiele units geen regelgeving Ruimtelijke Ordening bestaat, maar dat ze wel vergunbaar zijn indien er geen strijdigheid is met verordening, verkaveling, BPA of RUP. Ondanks het feit dat een mobiele unit in een woonzone kan worden vergund, kan er geen Z-code worden bekomen, aangezien de unit niet voldoet aan de definitie van een zorgwoning in de codex. Daarentegen verzet de wetgeving Ruimtelijke Ordening zich niet tegen het toekennen van een volwaardig huisnummer aan de zorgunit. Dit betekent dat de unit als volwaardige woning gaat gelden.

De nood aan een oplossing ter zake is duidelijk. We hebben hier al meerdere stemmen gehoord. Ook vanuit mijn fractie kan ik dat standpunt naar voren schuiven. We zien toch mogelijkheden in die mobiele mantelzorgwoningen, maar er is nood aan een kader daarrond dat duidelijkheid biedt inzake de tijdelijkheid en het bestaan van de zorgrelatie. Als we die twee niet in de hand houden, laten we alles toe en dan is het geen mantelzorgwoning meer maar gewoon een tweede woning.

Er bestaan goede voorbeelden in Nederland waar de zorgrelatie specifiek moet worden geattesteerd. Op die manier wordt de tijdelijkheid mee gegarandeerd.

Ik heb hierover volgende vragen, minister. Hebt u reeds kennis kunnen nemen van het eindrapport 'naar een toekomst van mobiele zorg' en de eventuele aandachtspunten daarin op het vlak van ruimtelijke ordening? Wat zijn de resultaten? Welke conclusies trekt u daaruit? Welke maatregelen koppelt u daaraan?

Welke struikelblokken zijn er op het vlak van ruimtelijke ordening nog om te komen tot een algemene Vlaamse regelgeving omtrent mobiele mantelzorgwoningen?

Bent u bereid om het mogelijk te maken een Z-code toe te kennen aan een mobiele mantelzorgwoning?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Beste commissieleden, ik heb uw vragen gebundeld naar inhoud. De eerste reeks vragen heeft betrekking op het eindrapport, de tweede op de vergunningen en de vergunningsplicht, de derde gaat over het inschakelen van een architect, en dan is er nog de Z-code natuurlijk.

Ik beschik niet over het eindrapport 'Naar een toekomst van mobiele zorg'. Volgens mij is er ook nog geen. Ik kan het dan ook niet bespreken.

Het initiatief van het OCMW van Gent inzake mobiele assistentiewoningen vernam ik vooralsnog enkel via de pers.

Over de vergunningsplicht voor losstaande mobiele zorgwoningen wil ik graag een en ander verduidelijken. Het Vrijstellingenbesluit somt limitatief op wat vrijgesteld is van een vergunningsaanvraag: "(…) van het hoofdgebouw vrijstaande niet voor verblijf bestemde bijgebouwen." De bepaling 'niet voor verblijf bestemde bijgebouwen' is hier van groot belang. Het project is in dat geval vrijgesteld van vergunning, voor zover het past binnen de bekende bepalingen rond oppervlakte, hoogte en afstand tot de perceelsgrenzen. 'Niet voor verblijf bestemd' is duidelijk. Vrijstaande mobiele containerwoningen zijn dus nooit helemaal vrijgesteld van vergunning.

Voor mobiele containerwoningen die een gelijkvloerse uitbreiding van de woning betekenen, wordt de vergunningsplicht onder voorwaarden vervangen door een meldingsplicht. Ook daar gelden een aantal beperkende voorwaarden. Dat is vandaag al zo.

Ik heb recent op Batibouw gezien dat er heel wat initiatieven bestaan inzake de mobiele zorgwoning. In sommige gevallen kan het plaatsen van zo'n module een gepaste oplossing zijn voor een tijdelijke zorgsituatie. Het lijkt me niet onlogisch dat we enige voorzichtigheid aan de dag leggen en een aanvraag door de gemeente aan de goede ruimtelijke ordening laten toetsen. We kunnen moeilijk zeggen dat men overal in Vlaanderen containers mag zetten zoals men dat wil.

Er is toch een verschil in impact tussen een tuinhuisje, waar mensen in de zomer een of twee keer per week naartoe gaan om hun grasmachine te halen of een barbecue te doen, en een permanent bewoonde mobiele zorgunit. Die zorgt voor beweging en mogelijk privacyhinder voor de aanpalende percelen en dergelijke. Met andere woorden: iedereen vindt dat hijzelf zonder vergunning zo'n unit moet kunnen plaatsen, maar dat de buren dit het best niet doen, als ik het zo kort mag samenvatten.

Mevrouw Van Volcem, u vroeg of we de regels niet meer kunnen uniformiseren. Het is inderdaad zo dat artikel 4.2.5. van de Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) de lokale besturen de mogelijkheid geeft om vrijgestelde handelingen meldingsplichtig te maken, en meldingsplichtige handelingen vergunningsplichtig te maken. De vergunningsplicht inzake ruimtelijke ordening is de enige vergunningsplicht in Vlaanderen die overal anders is omdat de situatie vaak anders is en die van geval tot geval moet worden afgewogen.

Ik kan enkel opmerken dat een vorige poging om het artikel 4.2.5. van de VCRO op te heffen, geen meerderheid in het parlement vond. De lokale autonomie is blijven bestaan, en volgens mij is het een goede zaak dat we daarop kunnen rekenen.

De vergunningsplicht is iets anders dan de vergunbaarheid. Het is niet omdat iets vergunningsplichtig is dat het niet kan worden vergund. Integendeel, een vergunningsplicht hoeft niet problematisch te zijn. Een losstaande of modulaire zorgwoning is in principe immers perfect vergunbaar. Wel moet er een omgevingsvergunning worden aangevraagd, en die moet worden getoetst aan de geldende stedenbouwkundige voorschriften.

Die verenigbaarheid kon tot voor kort problematisch zijn, zeker als men strikte verouderde voorschriften had in een BPA of een RUP. Dat kan gaan over bouwdieptes of de typologie van woningen. We hebben daar met ons allen een oplossing voor gezocht en gevonden met de recente codexwijziging bij decreet van 8 december 2017. We hebben de volgende oplossingen aangereikt.

We versoepelden de procedure van verkavelingswijzigingen, en schreven in dat verkavelingsvoorschriften die meer dan vijftien jaar oud zijn geen weigeringsgrond meer kunnen zijn. We stellen een soepeler planwijzigingsprocedure in voor het opheffen of aanpassen van inrichtingsvoorschriften van BPA's en RUP's. We boden een afwijkingsmogelijkheid voor BPA's ouder dan vijftien jaar. Dit soort ingrepen moet helpen om rendementsverhogende projecten zoals modulaire woonunits te faciliteren.

Er werd gevraagd of modulaire units enkel vergunbaar zijn voor zorgwonen. Momenteel kan dat voor alles, als de plaatsing voldoet aan de van toepassing zijnde voorschriften en aan de goede ruimtelijke ordening.

In het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de architect is bepaald of de medewerking van een architect vereist is voor de plaatsing van een mobiele containerwoning. In sommige gevallen zal dat zo zijn, in andere niet. Dat hangt af van de afmetingen en van de constructie.

En dan nog de Z-code. Het klopt dat een mogelijk struikelblok niet altijd de vergunning is, maar vaak de inschrijving in het bevolkingsregister en de daaraan gekoppelde gevolgen inzake fiscaliteit en sociale zekerheid. De regeling inzake de

inschrijving in het bevolkingsregister behoort echter niet tot mijn bevoegdheid. Het is een federale bevoegdheid, namelijk van de FOD Binnenlandse Zaken.

Vanuit de wetgeving Ruimtelijke Ordening bestaat er geen enkel beletsel om twee brievenbusnummers toe te kennen aan een hoofdwoning en een zorgunit – net zoals er bij een appartementsgebouw twee, vijf of tien brievenbusnummers worden toegekend. Ik hoor klachten dat gemeenten niet geneigd zijn om een extra brievenbusnummer toe te kennen. Ik ben echter niet bevoegd inzake de wetgeving met betrekking tot de toekenning van huisnummers. Ik kan dat vanuit Ruimtelijke Ordening niet aanpassen.

Een andere mogelijkheid zou zijn om aan de bewoners van de zorgunit een Z-code toe te kennen in het bevolkingsregister. Dit gebeurt nu al voor de zorgwoningen die aan de definitie van de VCRO voldoen.

Dit is een goed voorstel, een mooie oplossing, maar ook dat is een zaak voor de federale minister van Binnenlandse Zaken Jambon. Hij kan de bevoegdheid voor het bevolkingsregister regelen.

Dit is inderdaad een oplossing voor een aantal uitdagingen op het terrein. We hebben al heel veel gefaciliteerd vanuit Ruimtelijke Ordening, maar het is goed dat er nog een lokale toets kan gebeuren.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Minister, de wetgeving is natuurlijk constant in evolutie, daarom zitten we hier ook. Als er nieuwe initiatieven zijn, nieuwe noden en nieuwe visies, denk aan het pleidooi van de Vlaamse Bouwmeester om aan verdichting te doen, zie ik het ruimer dan de collega's van CD&V. ik zie die modulaire units niet alleen in functie van zorg.

In de samenleving van vandaag leven heel veel singles. Veel mensen scheiden of trouwen niet meer. De eengezinswoning is een verouderd begrip. We kunnen niet meer zeggen wat een gezin inhoudt. Ik ben ervan overtuigd, minister, ik hoop dat u mij daarin kunt volgen, dat het niet aan de overheid is om te bepalen met wie men leeft, of dat binnen een gezinsvorm is, met twee vrouwen of met twee mannen, of in een klassiek gezin zoals vroeger.

De vraag is: wat is een gezin vandaag? Leven zoals men wil, met wie men wil, zolang men dat wil, komt niet toe aan de lokale ambtenaar noch aan een Vlaamse ambtenaar noch aan de politiek. Dat mag geen rol spelen in het beleid inzake ruimtelijke ordening. De wereld is helemaal in verandering, het samenleven is helemaal in verandering.

Soms is een woning te groot, soms wordt ze te klein. Stel dat de partners in een nieuw samengesteld gezin elk drie kinderen hebben. Met twee is hun huis te groot, maar als die zes kinderen de helft van de tijd komen, is de woning veel te klein. We kunnen er wel eens mee lachen, maar deze situaties komen echt wel voor. De ruimtelijke ordening moet daar een beetje meer open zijn. De term 'een gezin' is niet meer controleerbaar. Ik zou nooit in een samenleving willen leven waar de ambtenaar komt controleren met wie men samenleeft en voor hoelang. We moeten naar een ruimere, meer open regelgeving gaan.

Minister, die containerwoningen kunnen ook een oplossing bieden voor nieuw samengestelde gezinnen. De druk van zoveel kinderen op het zelfde moment in een huis dat geschikt is voor twee of drie mensen, kan groot zijn. We moeten mee evolueren en bekijken wanneer welke ruimte nodig is.

Ik denk niet aan containers die op een vrachtwagen gestaan hebben, begrijp me niet verkeerd. Ik ben voor betaalbare, duurzame, zelfvoorzienende containers die een kwalitatief leven mogelijk maken. We moeten daar als overheid een visie op

ontwikkelen zodat die schaalvergroting mogelijk wordt en dat het eigenlijk goedkoper wordt. Dat is zoals indertijd met de zonnepanelen. Die waren eerst duur en dan veel goedkoper. Dat kan ook met die units het geval zijn.

Ik vind het een interessant idee, maar ik vind dat wij vanuit de overheid niet altijd moeten achterophinken, maar vooruitstrevend moeten zijn. We moeten wetgeving maken die diverse initiatieven mogelijk maakt in plaats van afremt.

Axel Ronse (N-VA): Minister, uw antwoord is vrij volledig, en ik kan mij erin terugvinden. Het moet gaan om ruimtelijk rendement en inbreiding. Verder wijst u op het verschil tussen vergunningsplicht en vergunbaarheid. De vergunningsplicht behoort voor een deel tot de lokale autonomie.

Ik leid daaruit een aantal zaken af. Voor u kunnen die modulaire woningen of containerwoningen. Ze zijn de facto van tijdelijke aard. Het moet om een zorgrelatie gaan, zoals mevrouw Schryvers heel duidelijk stelde. Het moet aantoonbaar zijn. Het is niet de bedoeling dat de container nadien als een afzonderlijke unit/studio/appartement wordt verkocht.

U wijst op de regelgeving die wij gezamenlijk recent hebben aangepast. Het waren belangrijke aanpassingen. De VCRO ziet vijftien jaar oude voorschriften niet meer als weigeringsgrond en laat gemeenten toe om af te wijken van oude voorschriften. Ik denk dat we daarmee aan de bekommernissen van mevrouw Van Volcem tegemoetkomen.

Net doordat we dat toelaten in het kader van ruimtelijk rendement, zeggen we eigenlijk letterlijk dat een eengezinswoning, bijvoorbeeld een verkaveling, daardoor kan worden gesplitst. Er kunnen hier en daar andere woonvormen ontstaan. De gemeenten kunnen bouwplaatsen toekennen voor bepaalde woningen om net dat ruimtelijk rendement te halen en zodat andere, atypische woonvormen mogelijk worden. Die wetgeving hebben we dus recent hervormd. We moeten daarvan gebruikmaken. De modulaire woningen, zolang ze tijdelijk zijn en, zoals mevrouw Schryvers zei, zolang er een echte zorgrelatie is, moeten kunnen.

Wat voor mij wel problematisch blijft, en daar hebt u niet op geantwoord of onvoldoende zekerheid verschaft – het is ook niet helemaal uw bevoegdheid, het is gedeeltelijk een federale bevoegdheid –, is het domicilieverhaal. Ik vind het absurd en kafkaiaans dat men in Vlaanderen in de ene gemeente wel in zo'n zorgwoning zijn domicilie kan hebben en in de andere niet. Als we zoiets vergunnen, en de mensen investeren daarin om hun grootmoeder, schoonmoeder of -vader te huisvesten, moeten we zorgen dat die mensen daar hun domicilie kunnen krijgen.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Minister, ik wil nog enkele zaken beklemtonen of toevoegen.

Ik noteer dat het rapport nog altijd niet is afgeleverd of afgewerkt. Dat is op zich al een spijtige zaak, want daar keken we al een hele tijd naar uit. Ik denk en hoop dat daar toch een aantal knelpunten duidelijk gaan worden aangegeven en hopelijk ook een aanzet tot oplossingen. Dat is dus nog even wachten.

Minister, ik onderschrijf natuurlijk volledig wat u zegt en wat de collega's ook zeggen, het is niet omdat er een vergunningsplicht is dat er geen vergunbaarheid zou zijn. Dat is absoluut zo. De gemeenten hebben ter zake ook een eigen beleid dat ze zelf kunnen invullen. Ze kunnen de toets aan de goede ruimtelijke ordening doen.

Er zijn recent een aantal aanpassingen gebeurd die de wijzigingen van de verkavelingsvoorschriften en dergelijke iets makkelijker maken. De lokale besturen

die een aanvraag krijgen om een unit te plaatsen, stellen zich volgens mij de vraag wat het kader is om die units als woongelegenheden te vergunnen en op welke wijze ze misschien de deur op een kier zetten om dadelijk heel wat meer aanvragen te krijgen. Volgens mij is er bij de gemeenten vraag naar een kader.

Als we het er allemaal minstens over eens zijn dat dit tijdelijk kan in een zorgrelatie, dan denk ik dat – mits het bepalen dat dergelijke mobiele mantelzorgwoning ook echt in het kader van decreetgeving als een zorgwoning kan worden beschouwd – dat toch wel voor veel lokale besturen een houvast kan bieden in de afweging of de nodige vergunningen kunnen worden afgeleverd. Indien het als een zorgwoning kan worden gecatalogeerd, staat de weg open naar nieuwe besprekingen met de federale wetgever, die de regels omtrent het bevolkingsregister en de inschrijvingen bepaalt.

Ik herinner me nog dat er heel wat jaren geleden, toen de methode van de zorgwoningen pas ingang vond, ook al problemen waren met de inschrijvingen. Eerst vonden de lokale besturen die dergelijke aanvragen kregen, dat ze moesten instappen in wat toen nog de kangoeroewoningen werden genoemd. We vinden allemaal dat dit moet kunnen. De mensen blijven langer thuis wonen. Nadien was er natuurlijk een probleem met de inschrijvingen. De besprekingen met de federale wetgever hebben toen tot de speciale code geleid. Indien we de stap zouden zetten naar een bepaling van de mobiele mantelzorgwoningen als echte zorgwoningen, wat in se al in het woord vervat zit, dan denk ik dat de weg openligt naar een toekenning van die code en naar een regeling voor de inschrijvingen. Op die manier kunnen we de lokale besturen een duidelijk kader geven om binnen de eigen gemeente de afwegingen te maken in verband met de vergunningen en de vergunbaarheid.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw Van Volcem, de eengezinswoningen staan eigenlijk niet in de codex. Dat staat in veel verkavelingsvoorschriften, BPA's en RUP's, maar in de codex zelf staat dit in die zin eigenlijk niet vermeld. Het gaat vaak om een adres en om een aantal mensen die in een huis samenwonen. De ruimtelijke ordening houdt zich echter helemaal niet bezig met de vraag hoe dat gezin is samengesteld. Dat is niet relevant. Ik denk dat wat verwarring is ontstaan. Indien tien mensen in een woning willen wonen, en daar is een adres, kunnen ze dat in principe doen. Indien er inschrijvingsproblemen zijn, is dit een andere problematiek. Op zich is het geen probleem dat mensen in eenzelfde huis samenwonen en ervoor kiezen samen een gezin te vormen. De ruimtelijke ordening moeit zich niet met wie daar woont. Ze kunnen allemaal aparte adressen opgeven en aparte fiscale codes gebruiken, maar die problematiek valt buiten en niet binnen de ruimtelijke ordening.

Als we enkel naar de ruimtelijke ordening kijken, schuilt de oplossing volgens mij in wat we zeer recent hebben goedgekeurd. De codex biedt een oplossing. Het klopt natuurlijk dat gemeenten hier soms op een andere manier mee omgaan. Dat geldt ook voor de vergunningswijze en voor de Z-codes. Het beste wat we kunnen aanreiken, zijn goede voorbeelden. We kunnen tonen wat kan gebeuren, maar het valt onder de lokale autonomie hier al dan niet verder over te beslissen.

Het is in dit verband zeer goed dat we proefprojecten zijn gestart. Het is van belang dat we er, samen met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG), voor zorgen dat we een aantal goede praktijken en voorbeelden geven van hoe dit lokaal het best wordt aangepakt. Daar werken we nu vooral aan.

Volgens mij zit de echte rem niet bij de ruimtelijke ordening, maar in andere regelgeving waar we nog verder aan werken. Indien iemand een woning in een meergezinswoning wil opsplitsen, botst hij natuurlijk wel op de voorschriften. Om

die reden is het van belang dat de verkavelingsvoorschriften gemakkelijker kunnen worden aangepast en dat de oude voorschriften geen weigeringsgrond meer kunnen zijn. Ook dan zal er echter altijd nog een lokale toetsing aan de goede ruimtelijke ordening zijn.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Minister, ik deel niet volledig uw mening. Indien iemand van een eengezinswoning een meergezinswoning maakt, valt dat eigenlijk onder de appreciatie van de ambtenaar en gaat het eigenlijk om een stedenbouwkundige overtreding. Dat is wel een probleem. *(Opmerkingen van Bart Nevens)*

Indien er meerdere mensen wonen, is de vraag of dit als meerdere gezinnen moet worden geïnterpreteerd. Indien twee alleenstaanden, bijvoorbeeld twee studenten, samenwonen, zouden we strikt juridisch kunnen stellen dat ze eigenlijk elk in een eengezinswoning wonen. Dat zijn problemen die vaak naar voren komen en die ertoe leiden dat er geen ruimtelijk rendement is.

We verschillen op dit vlak van mening. Volgens mij bestaat de oplossing erin die termen niet meer te gebruiken en te waken over de minimale oppervlakte in vierkante meters per persoon. We kunnen erover discussiëren hoeveel vierkante meters dat moeten zijn, maar het zou een betere graadmeter zijn om overbevolking of overbezetting te vermijden. Enkel op die wijze zouden we tot meer ruimtelijk rendement kunnen komen zonder vage begrippen te gebruiken die voor interpretatie vatbaar zijn.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Ik wil het over de kern van de zaak hebben, namelijk de vraag of modulaire woningen of containerwoningen, zoals het OCMW van Gent ze heeft geïmplementeerd, in Vlaanderen kunnen. Ik leid uit dit debat af dat het kan. De vergunbaarheid en de vergunningsplicht vallen onder de lokale autonomie. De hele domiciliëringsproblematiek zou moeten worden verholpen. Voor mantelzorgers en voor de sector zelf is het een belangrijk signaal dat dit op deze wijze kan. We zullen dit verder opvolgen in dit huis.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Minister, ik dank u nogmaals voor uw antwoord. Het is een goede zaak dat we deze problematiek en de goede voorbeelden verder op de voet zullen volgen. Er is het onderzoeksrapport over de toekomst van de mobiele mantelzorg. Volgens mij staat het vast dat daar vraag naar is. We willen inspanningen leveren om de mensen die zorg nodig hebben, geïntegreerd te laten wonen en met zorg te omkaderen. Dat is een van de beleidsdoelstellingen die we op deze wijze verder kunnen waarmaken.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Wilfried Vandaele aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de recentste cijfers inzake de oppervlaktewaterkwaliteit in landbouwgebied
– 1266 (2017-2018)

VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de handhaving van de 1 meterregel tussen teeltzone en waterlopen
– 1289 (2017-2018)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, wat de verbetering van de wateroppervlakte in landbouwgebied betreft, waren we bijna een stilstand gewoon geworden. Wat we echter niet of toch niet in die mate hadden verwacht, was dat de tussentijdse overschrijdingen van de nitraatwaarde op de meetpunten van het Mestactieplan (MAP) nu wel helemaal de verkeerde richting uitgaan. De milieubewegingen en de landbouworganisaties hebben het verdict al te horen gekregen. Reeds op 25 procent van de MAP-meetpunten is de nitraatnorm al overschreden. Dit betekent dat het eindresultaat in september 2018 nooit beter kan zijn dan wat we nu al weten. Voor minstens 25 procent van de meetpunten zal er een overschrijding zijn, wat gigantisch is.

De waterkwaliteit ligt me na aan het hart. Het zou niet enkel voor het leefmilieu, maar ook voor de Vlaamse landbouwsector zelf een goede zaak zijn indien er hiervoor een oplossing zou komen. Uiteindelijk zal de landbouwsector het slachtoffer worden indien we de normen niet halen.

De vraag is ook of we uiteindelijk nog een kans hebben om later met de Europese Commissie over een nieuwe derogatieregeling te onderhandelen. Onze landbouwers hebben die regeling nodig, want anders lopen de kosten voor de mestverwerking nog hoger op. Misschien zullen de mensen van de Europese Commissie op den duur alle vertrouwen in ons verliezen.

Minister, vorig jaar hebt u een maatregel uitgevaardigd die inhoudt dat naast elke waterloop een strook van een meter teeltvrij moet blijven. We kunnen ons afvragen of een smalle strook van een meter volstaat om de uitspoeling van nutriënten te verhinderen. De landbouworganisaties verdedigen ogenschijnlijk uw maatregel, maar stellen ook vast dat er bij hun achterban niet altijd voldoende draagvlak voor is.

Wat op onbegrip stuit, is de late officiële communicatie door de Vlaamse overheid ten aanzien van de landbouwers. Dat is blijkbaar pas op 20 oktober 2017 gebeurd en op dat ogenblik waren al tal van wintergewassen ingezaaid. In zijn kritiek heeft het Algemeen Boerensyndicaat (ABS) over een halfslachtig beleid gesproken en misschien is die kritiek in deze context niet onterecht.

Het valt zeker te verdedigen dat de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) het in verband met deze winterteelten bij een waarschuwing laat als de 1 meterzone niet is gerespecteerd. Zal dat ook het geval zijn indien de 1 meterregel tijdens de voorjaarsteelt niet wordt gerespecteerd of zal dan wel bestraffend worden opgetreden?

Dit laatste lijkt me het geval indien ik recapituleer wat u op 14 maart 2017 in de commissie hebt verklaard: "(…) als we moeten wachten om zo'n maatregel te nemen in het volgende MAP, zijn we weer jaren verder. Deze maatregel zou eigenlijk volgend jaar, als hij wordt goedgekeurd, kunnen doorgaan. Het surplus is ook dat de

VLM de sanctionering en de controle kan uitvoeren." Ook het Vlaams Infocentrum Land- en Tuinbouw (VILT) heeft het op die manier begrepen: "Het vijfde mestactieprogramma zorgde tot dusver niet voor de verhoopte verbetering van de waterkwaliteit zodat minister Joke Schauvliege proactief een extra maatregel heeft genomen. Ze gaf de toezichthouders van de Mestbank de opdracht om de teeltvrije zone van één meter langs waterlopen af te dwingen door terreincontroles."

Een aantal volksvertegenwoordigers blijven bij het standpunt dat de extreme weersomstandigheden steeds opnieuw de boosdoener zijn, zoals dat ook in 2015 en in 2016 het geval was. Ditmaal heeft de zomerdroogte het mestseizoen in de war gestuurd. De VLM, hierin bijgetreden door de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) heeft nochtans een defensieve najaarbemesting geadviseerd. Het gevaar was niet denkbeeldig dat na de droogte opgevoerde en misschien zelf onnodige mest bij hevige regens zou afspoelen. Door de droogte namen de gewassen immers veel minder meststoffen op. Dat was een tegenvaller voor onze landbouwer, want zij moesten hun mest ergens kwijt.

Het lijkt erop dat de VLM, die hier recent te gast was voor een hoorzitting, het bij het rechte eind had met de stelling dat de resultaten tegenvallen omdat veel boeren een klein beetje meer hebben bijgemest dan was toegelaten.

Als ons mestbeleid zo gevoelig is voor de weersomstandigheden, is het eigenlijk geen goed beleid. Om te kunnen werken, moet een MAP eigenlijk weatherproof zijn. Indien het de ene keer te veel en andere keer te weinig regent, is er altijd wat en zullen we nooit de resultaten boeken die we willen boeken.

Ik wil dan ook pleiten voor een weatherproof MAP 6 dat, wat mij betreft, zo veel mogelijk door onafhankelijke experts wordt opgesteld. Misschien moeten andere mensen er eens naar kijken. Misschien moet een andere ploeg het vraagstuk eens door een andere bril bekijken en met onbevangen blik naar de mestproblematiek kijken. Ik heb zeker geen kwaad woord over voor de VLM, die weinig tot niets te verwijten valt, maar misschien moeten eens wat andere deskundigen, eventueel zelfs uit het buitenland, aan het werk worden gezet in verband met een problematiek waar we al zo lang tegen aanhikken en die we telkens weer wat bijsturen en wat veranderen. Telkens halen we niet het verhoopte resultaat. Misschien kan wat nieuw bloed dit doorbreken. Zelfs de Opvolgingscommissie Mestactieplan (OMAP) lijkt me al te vaak een schijnoverleg. Ik vraag me af of de mensen die hierin zetelen, niet al te vaak de hakken in het zand zetten, waardoor er niet echt een oplossing komt.

Minister, ik heb een achttal vragen. Dat is veel, maar het gaat dan ook om een belangrijke problematiek.

Wat is uw reactie op de overschrijding van de nitraatwaarde op 25 procent van de meetpunten?

Zal de VLM dit voorjaar bestraffend optreden indien een landbouwer de 1 meterregel niet respecteert of zal het bij waarschuwingen blijven?

Bent u het eens met de milieu- en landbouworganisaties dat u te laat hebt gecommuniceerd over de 1 meterregel? Waarom is hiermee getalmd?

Hoe denkt u de Europese Commissie ervan te overtuigen nog eens een derogatie toe te kennen nu we met die 25 procent aan overschrijdingen zitten? Ik denk niet dat de Europese Commissie erg gewillig zal zijn nog eens ons derogatieverhaal te volgen.

Bent u het ermee eens dat het gevoerde MAP de derogatie in gevaar brengt?

Zoals ik daarnet heb gesteld, moet een mestbeleid eigenlijk weatherproof zijn. Zeker als we naar de klimaatverandering kijken, weten we dat we in de toekomst

ook nog te maken zullen hebben met schommelingen en met periodes van droogte of veel neerslag. Ik zou dan ook verwachten dat we daar oog voor zouden hebben. Bent u het hiermee eens?

Was het MAP 6 voldoende? Zat dit plan goed genoeg in elkaar om aan de extreme weersomstandigheden tegemoet te komen?

Bent u het ermee eens dat er misschien eens een nieuwe wind moet waaien door de samenstelling van de werkgroep die MAP 6 zal moeten voorbereiden? Is er ruimte om eens een aantal nieuwe, onafhankelijke experts, eventueel uit het buitenland, aan het werk te zetten?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Minister, tijdens de commissievergadering van 17 oktober 2017 hebben we het al gehad over de teleurstellende resultaten van het MAP 5. Hoewel we toen de concrete cijfers voor het eerste gedeelte van dit winterseizoen nog niet hadden, hebt u de uitgelekte tendensen bevestigd. De waterkwaliteit in Vlaanderen stagneert op een bedroevend niveau en echte winsten zijn dankzij het MAP 5 niet geboekt. Het was toen duidelijk dat de ambities voor eind 2018 niet zouden worden gehaald.

Tijdens diezelfde commissievergadering hebt u verklaard dat u bijkomende maatregelen zou nemen. U hebt de 1 meterregel aangekondigd die op 1 januari 2018 ingang zou vinden. Dit betekent dat de landbouwer ten opzichte van waterlopen een teeltvrije zone moet bewaren. We kennen dat al. Eigenlijk betreft het geen nieuwe maatregel, want die regel is eigenlijk al vijftien jaar oud en staat in het decreet Integraal Waterbeleid. De handhaving is echter wel een nieuwigheid.

Volgens de woordvoerder van de handhavingsdiensten van de VLM in het VILT is die handhaving niet bepaald simpel. Er zou een referentiekaart komen om de meest urgente controlepunten op te lijsten. Bovendien worden overtredingen in het lopende teeltseizoen gedoogd. De landbouwers die hun wintergranen in strijd met de regelgeving tot aan de rand van de waterloop hebben ingezaaid, hoeven de 1 meterstrook niet te respecteren.

Verder hebt u verklaard dat nog bijkomende maatregelen zouden moeten worden genomen. Naar verluidt, zouden de nog niet bekendgemaakte meetresultaten voor de tweede helft van 2017 immers ook danig tegenvallen. De heer Vandaele is duidelijk beter geïnformeerd dan ik. *(Opmerkingen van Wilfried Vandaele)*

Minister, ik heb slechts zes vragen.

Hoe wordt de naleving van de 1 meterregel opgevolgd en gehandhaafd? Is hiervoor voorzien in voldoende mensen en middelen?

Klopt het dat een prioriteitenlijst wordt opgesteld van waterlopen waarlangs moet worden gecontroleerd? Komt er bijgevolg ook een negatieve lijst van plaatsen waar niet zal worden gecontroleerd? Wie zal over deze lijst beschikken?

Waarom is nooit eerder toegezien op de naleving van de 1 meterregel?

Klopt het dat de huidige teelten ongemoeid worden gelaten, ook al zijn ze volgens de geldende regels te dicht bij de waterlopen ingezaaid? Het inzaaien is natuurlijk niet het probleem. Het probleem is de mest die eventueel naar het oppervlaktewater afspoelt.

Beschikt u al over recentere resultaten van het MAP-meetnet? Zijn die resultaten preciezer dan de cijfers die de heer Vandaele heeft vermeld of die op de website van de VMM staan? Klopt het dat de resultaten slecht zijn?

Komen er, zoals u hebt aangekondigd, nog bijkomende maatregelen? Zo ja, welke maatregelen komen er nog en wanneer zal dat gebeuren?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, niet zo lang geleden hebben we hier een uitgebreide hoorzitting over het mestbeleid gehouden. Ik zal een aantal zaken die toen deel van het debat hebben uitgemaakt, nu niet herhalen. Deze vragen om uitleg zijn gebaseerd op de tussentijdse resultaten van het MAP-meetnet. Het gaat om een overschrijdingspercentage, maar de overschrijdingen zijn momenteel nog onvoldoende robuust om in te schatten wat aan de oorzaak ligt. Daarvoor hebben we een diepgaande analyse nodig. Dat zal uiteraard gebeuren op het einde van het meetseizoen, dat tot en met juni 2018 loopt.

De toezichthouders van de VLM combineren de controles op de naleving op de teeltvrije zone van 1 meter met de andere voorjaarscontroles, zoals de controles op bemesting en transport. Indien een overtreding wordt vastgesteld, krijgt de landbouwer een aanmaning om zich op alle percelen van zijn bedrijf in orde te stellen. Indien tijdens een tweede controle blijkt dat dit niet is gebeurd, wordt bestraffend opgetreden. Met deze werkwijze zorgen we ervoor dat de teeltvrije zone van 1 meter effectief wordt aangelegd.

De handhavingsdienst van de VLM bestaat uit een veertigtal toezichthouders. Ze worden allemaal ingezet om onder meer de teeltvrije zone van 1 meter te handhaven. Technische ondersteuning van de toezichthouders staat al volledig op punt. Hierdoor kunnen de dossiers efficiënt worden afgehandeld.

Naast de controles door de VLM, zal de regelgeving door samenwerking en afstemming tussen de verschillende instanties intensiever worden opgevolgd door de controleurs van de VMM, van de provincies en van het Departement Landbouw en Visserij. Wat de teeltvrije zone van 1 meter betreft, zal er worden gecontroleerd en bestraft.

Er is een uitzondering, want er wordt namelijk niet verbaliserend opgetreden in verband met de teelten die al waren ingezaaid op het ogenblik van de communicatie in oktober 2017. Het betreft voornamelijk wintergranen. Deze landbouwers zijn ook steeds aangemaand om voor het inzaaien van de eerstvolgende teelt de nodige maatregelen te nemen om de teeltvrije zone van 1 meter te realiseren.

De toezichthouders van de VLM zijn al gestart met de controles van de teeltvrije zone van 1 meter, zodat ze de landbouwers heel gericht kunnen aanmanen indien het nodig is. Ik ben ervan overtuigd dat de meeste landbouwers de baten van de teeltvrije strook met betrekking tot de beperking van afspoeling van nutriënten en erosie weten in te schatten. Ze weten waarom de regel is ingevoerd. Indien de aanmaningen niet worden nageleefd, zal bestraffend worden opgetreden.

Ik wil expliciet beklemtonen dat geen negatieve lijst is opgesteld van plaatsen waar niet zal worden gecontroleerd. De controles gebeuren verspreid in heel Vlaanderen. Het is natuurlijk wel zo dat de VLM zelf een aantal prioritaire lijsten heeft opgesteld van waterlopen waar controles worden uitgevoerd. Het betreft waterlopen gelegen in de gebieden waar de waterkwaliteit nog onvoldoende is verbeterd. Die lijst wordt intern gehanteerd en niet gecommuniceerd. Het is niet de bedoeling hier heel selectief mee om te gaan. Er zal overal worden gecontroleerd, maar op basis van risicoanalyses zijn een aantal zaken intern opgelijst.

Naar aanleiding van het Mestrapport 2016 heb ik de 1 meterregel in maart 2017 aangekondigd. De maatregel is besproken met de verschillende stakeholders. De OMAP is hier ook bij betrokken. Zodra het proces voldoende ver was gevorderd, is in oktober 2017 een nieuwe communicatie gebeurd.

De onderhandelingen met de Europese Commissie over een nieuwe derogatie moeten nog starten. Het is bijgevolg nog te vroeg om hier al iets over te zeggen.

De bepalingen van het MAP 5 hebben we in de meerderheid samen uitgetekend. Die bepalingen zijn in het Vlaams Parlement in regelgeving vertaald. De regels zijn natuurlijk, zoals de Europese Commissie aanraadt, opgesteld op basis van de gemiddelde weers- en gewasgroeisituaties in Vlaanderen. Door om de vier jaar een aangepast MAP op te stellen, kunnen we op het wijzigende klimaat inspelen.

Het is dan ook belangrijk om het Mestactieplan niet te beoordelen op de resultaten van één winterjaar.

MAP 5 is aangepast aan extreme weersomstandigheden in die zin dat er bepalingen zijn die het gebruik van meststoffen in extreme omstandigheden verbieden. Bijvoorbeeld de voorbije week was het verboden om mest toe te dienen op land dat bevroren was. Daarnaast zijn de periodes waarin het verboden is om mest uit te rijden om af- en uitspoeling van mest te vermijden, verder aangescherpt. Ze behoren nu tot de strengste binnen Europa. Bij bemesting in open lucht proberen de land- en tuinbouwers naar best vermogen in te schatten hoe een teelt zich zal ontwikkelen, maar niemand kan voorspellen aan het begin van het groeiseizoen hoe dat specifiek zal gebeuren. Ook hierop speelt MAP 5 in met technieken voor precisiebemesting, zoals het geven van de bemesting in verschillende fracties, maar ook door de maximale inzet van vanggewassen. Begeleiding is uiteraard cruciaal. Het bijsturen van de najaarsbemesting en de inzet van vanggewassen zijn ook elementen die in MAP 6 verder zullen worden geëvalueerd.

Ook bij de voorbereiding van het vorige actieprogramma is een werkgroep samengesteld met een evenredige verdeling van stakeholders, ambtenaren van zowel de milieu- als landbouwadministratie en wetenschappelijk experts van universiteiten en onderzoeksinstellingen. Het is evident dat de betrokken ambtenaren en wetenschappelijke experts heel wat expertise in huis hebben en dat die naar waarde wordt geschat. Er wordt ook altijd gekeken naar een evenwichtige samenstelling.

Op basis van de tussentijdse evaluatie van MAP 5 zijn de controle op de teeltvrije zone en de verbeterde opvolging van de mestsamenstelling als bijkomende maatregelen naar voren geschoven, zoals eerder in deze commissie besproken. Rekening houdend met de verwachte effecten, zal het nodig zijn, zoals ik ook al een paar keer heb gezegd, om in MAP 6 bijkomende maatregelen te nemen. Ik denk dat we daar uitgebreid van gedachten over hebben gewisseld naar aanleiding van de uitgebreide hoorzitting.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, u zegt dat de cijfers die we nu hebben, onvoldoende robuust zijn en dat we moeten wachten tot na juni om definitieve conclusies te trekken. Als ik goed ben geïnformeerd, dan is er nu toch al 25 procent overschrijding van de nitraatnorm en kunnen we dat niet meer met nieuwe of aanvullende cijfers gekeerd krijgen. Dat is in elk geval al een minimum dat er vandaag is en waar we al rekening mee kunnen houden.

We moeten vaststellen dat we er inderdaad niet geraken. U zegt dat MAP 5 door de meerderheid is goedgekeurd. Dat klopt, uiteraard hebben we dat gedaan. Ik herinner mij wel – en u zult zich dat ook herinneren – dat onze partij toen ook al grote vragen had bij de haalbaarheid of bij de resultaten die het MAP zou opleveren. U kreeg het voordeel van de twijfel, maar de cijfers vandaag tonen aan dat onze waarschuwingen van toen terecht waren.

U zegt dat er niet wordt opgetreden als er ingezaaid is of was voor 20 oktober. Dat lijkt mij wel een zeer logisch standpunt aangezien er pas op 20 oktober is

gecommuniceerd. Begrijp ons ook niet verkeerd, het is ook niet de bedoeling om mensen te verbaliseren en om er een spelletje van te maken. Dit is natuurlijk een middel en geen doel. Het is vooral belangrijk dat men uw maatregelen, de 1 meter die u hebt opgelegd, respecteert. Niet zomaar, maar omdat het verdorie belangrijk is voor de oppervlaktewaterkwaliteit.

We moeten dus vaststellen dat MAP 5 opnieuw onvoldoende vruchten afwerpt, dat we dus eigenlijk niet goed bezig zijn, dat de verbetering van de oppervlaktewaterkwaliteit niet alleen stagneert – de vaststelling van de voorbije jaren –, maar dat we op basis van de tussentijdse stand van zaken eigenlijk al kunnen besluiten dat de kwaliteit achteruitgaat. Dat is toch nieuw.

Minister, ik neem dus akte van het feit dat u zegt dat u afwacht en dat u later de definitieve besluiten zult trekken. Ik denk dat we nu al kunnen beginnen met het trekken van besluiten.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Minister, ik dank u voor het antwoord.

Minister, kloppen de cijfers van de overschrijding die collega Vandaele hier verkondigt, in al hun 'onrobuustheid'? Kloppen die cijfers? Ik zou dat graag willen weten. Als dat zo is – en mijn collega is meestal goed geïnformeerd, dus twijfel ik er niet echt aan –, blijkt daaruit dat het MAP 5 heel, heel weinig effect zal hebben gehad, om niet te zeggen geen, ondanks alle inspanningen en doelstellingen zoals bedrijfsgerichte aanpak enzovoort, die niet alleen door de meerderheid maar ook door de oppositie zijn gesteund. Dat is eigenlijk dramatisch.

Het laaghangend fruit is al enkele jaren geleden geplukt en nu is er duidelijk een stagnering. Ik denk dat ook om een of andere reden de overtuiging ontbreekt om dat verder naar beneden te halen. Ik kan niet anders dan het zo te beoordelen.

Ik betreur wel dat er tussen de aankondiging van de maatregel van de 1 meterregel in januari 2017 en de verwittiging aan het veld in oktober 2017, tien volle maanden zitten. U weet heel goed dat daardoor een heel seizoen verloren gaat, als er al effecten zouden zijn, sorry, het is niet anders. Er zijn verschillende uitrijperiodes die in aanmerking komen in die periode waar de kans is gemist om de maatregel te implementeren. Ik kan begrijpen dat u overleg wilt plegen met stakeholders, zoals u zegt, uiteraard, maar het hoeft echt niet zo lang te duren. Aan dat tempo zullen we heel traag effecten hebben, als we nog effecten bereiken. Ik kan het alleen betreuren.

Overigens, moeten we nog effecten van die 1 meterregel in MAP 5 verwachten, minister? We praten dan over effecten ten vroegste in het seizoen 2018-2019. We zijn al heel ver om dat nog te kunnen evalueren. Er is een veel te lange tijd tussen de maatregel en de implementatie van de maatregel.

Ten slotte, minister en mijnheer Vandaele, zou je kunnen zeggen dat ik overbodig ben in deze commissie, want oppositie voeren en kritische vragen stellen, hoeft niet, want er is collega Vandaele. Het siert hem dat hij de moed heeft om in de meerderheid ook kritisch te zijn, maar het typeert wel iets heel vreemds. Er wordt een ambitieus Mestactieplan gemaakt waar ongetwijfeld ook kritische stemmen mee op hebben gewogen en de effecten zijn nihil, collega Vandaele. Je kunt dan wel de mooiste intenties formuleren, maar dan vind ik ook dat de meerderheid even collegiaal moet zijn in het afdwingen van de doelstellingen en niet alleen in het projecteren van mooie doelstellingen. Een kritische vraag alleen is niet voldoende om het ook af te dwingen, als ik mag zeggen.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

Hermes Sanctorum-Vandevoorde (Onafhankelijke): Ik deel uiteraard de bezorgdheid van de collega's. Er zijn inderdaad al heel veel debatten over het MAP gevoerd.

Ik sluit me toch wel aan bij de vaststelling dat er een grote gap bestond tussen de maatregelen en de feitelijke implementatie. Dat is natuurlijk jammer, want eigenlijk was de uitzondering op de sanctionering dan niet nodig. Het lijkt me jammer.

Minister, misschien nog veel belangrijker is hoe het nu verder moet. U benadrukt dat de cijfers die hier regelmatig zijn aangehaald, voorlopig zijn en niet voldoende robuust zijn. Tegen juni zouden we dan wel over de juiste cijfers moeten beschikken waar we wel conclusies uit kunnen trekken. Betekent dat dan ook dat in juni een bijsturing mogelijk is? Ligt dat in het verschiet? Wat zijn exact de stappen die zullen worden gezet eenmaal we het cijfermateriaal hebben gefinaliseerd? Is er een bijsturing mogelijk?

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

Bart Dochy (CD&V): Minister, voorzitter, collega's, we hoeven het niet onder stoelen of banken te steken dat de resultaten inderdaad niet zo schitterend zijn wat het oppervlaktewatermeetnet betreft. We hadden allemaal gehoopt dat de maatregelen die zijn genomen, een groter effect zouden hebben.

Ik denk dat we toch niet mogen onderschatten welke inspanningen in het veld zijn gebeurd. De resultaten vallen tegen. Dat is een teleurstelling voor de landbouwers, maar de landbouwers hebben wel inspanningen gedaan, in ieder geval de meeste landbouwers. Er zijn af en toe calamiteiten. Ik heb gisteren trouwens nog het verhaal gehoord van een bepaald meetpunt in het midden van West-Vlaanderen waar, vanwege een toewijsbaar accident, een eenmalige meting bijzonder slecht was. Dat meetpunt was vier jaar goed, maar vanwege het slechte resultaat komt er nu natuurlijk een heel gebied opnieuw onder druk. Er is geen mogelijkheid om er rekening mee te houden dat het een accidenteel gegeven was. Het is een meetpunt dat normaal gezien goed zou zijn geweest, maar dat vanwege een accident bij de slechte wordt genomen.

Ik wil gewoon zeggen dat men rekening moet houden met het feit dat er in het veld heel wat is gebeurd. Het CVBB heeft zeer goed werk geleverd. Er is veel meer sensibilisering gebeurd bij de landbouwers. Die zijn er zich van bewust dat er effectief ook iets moet gebeuren, en die inspanningen doen ze dan ook.

Ik vind het nog altijd een beetje jammer dat er hier zo vlot wordt heen gegaan over het effect van de weersomstandigheden. We gaan ervan uit dat het MAP weersneutraal moet worden gemaakt – ik weet niet meer hoe u het juist noemt, collega Vandaele. Ik zou u dan dezelfde vraag kunnen stellen over iets wat u misschien nog beter kent: het kusttoerisme. Misschien kunt u ook zoeken naar een methode om het effect van de weersomstandigheden op het strandtoerisme te neutraliseren. Ook daar zijn er omstandigheden die een effect hebben op resultaten. Het weer speelt een belangrijke rol. We gaan om met de natuur en met natuurlijke processen zoals temperatuur en water. Alles vormt een geheel en bepaalt het resultaat. We hebben onmiskenbaar de laatste twee jaar uitzonderlijke weersomstandigheden gehad, getuige daarvan de erkenning als algemene ramp in 2016 en de landbouwramp in 2017.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, ik vind het eigenlijk totaal fout en ongepast om hier te zeggen dat we gewoon voortdoen en dat er niks aan de hand is. We hebben hier een heel uitgebreide hoorzitting gehad – ik wil het nog eens

herhalen – en we doen niet gewoon verder. We hebben net nieuwe maatregelen genomen. Wie zegt 'business as usual' en 'alles wordt genegeerd' en 'er is onvoldoende vooruitgang': dat is niet waar. Er zijn bijkomende maatregelen. Het gaat niet enkel over de 1 meter, maar ook over de nieuwe maatregelen rond mestsamenstelling. Er zijn twee stappen gezet.

U zegt dat het zes maanden heeft geduurd tussen wat hier in maart is gezegd en de effectieve invoering in oktober. Ik nodig alle collega's uit om te proberen het sneller te doen. Als je nog een overleg moet hebben met OMAP en als je nog een paar keer naar de Vlaamse Regering moet, dan wil ik wel eens weten hoe jullie dat sneller zouden doen dan op zes maanden tijd. Dat gaat gewoon zelfs praktisch niet.

Het is ook altijd de bedoeling geweest – dat is hier ook gezegd – dat we in januari 2018 zouden invoeren om dan in 2019 effectieve effecten te zien. Dat is altijd op die manier gecommuniceerd.

De VLM zegt zelf dat op basis van de resultaten - procentueel – men niet kan afleiden dat er plotseling een enorme achteruitgang is. Je kunt dat er niet uit afleiden. Collega's die dat willen bewijzen aan de hand van wat is meegedeeld door de VLM, houden ons een doekje voor dat niet juist is. Er is een stagnatie als je het over de jaren beschouwt. Ik steek dat ook niet onder stoelen of banken en ik ben daar ook serieus in teleurgesteld. Ik heb ook al een paar keer gezegd dat we bijkomende maatregelen zullen moeten nemen. We hebben er nu genomen, en voor MAP 6 zullen er nog bijkomende maatregelen zijn.

Uiteraard kijken we ook naar het buitenland, collega Vandaele. U zult dat ook wel doen en u weet ook dat het in het buitenland niet altijd rozengeur en maneschijn is. Dat weet u toch. Nederland is volop in discussie met de Europese Commissie. Ik wil best wel naar het buitenland kijken, maar dan moet u ook zo eerlijk zijn om te zeggen dat het in het buitenland ook niet altijd makkelijk is om deze resultaten te halen.

Er zijn geen mirakeloplossingen om het op een-twee-drie op te lossen. Sommige collega's zeggen dan altijd dat je de veestapel moet afbouwen en dat alles dan is opgelost. Ik zeg u dat dat niet het geval is omdat er ook een groot probleem is met kunstmest die wordt toegediend. Het is dus niet zo dat daar de oplossing ligt.

Collega's, het wordt zeker vervolgd naar aanloop van MAP 6 waar we inderdaad bijkomende maatregelen moeten nemen. Ik beaam dus dat er onvoldoende vooruitgang is. Ik beaam dat er bijkomende maatregelen zullen moeten zitten in het MAP en ik heb bijkomende maatregelen genomen in het lopende MAP, zijnde de 1 meterregel en de mestsamenstelling.

Doen alsof we alles negeren en zeggen dat alles fantastisch gaat, heb ik nooit gezegd. We zijn er heel realistisch in en zetten stappen vooruit om de waterkwaliteit nog te verbeteren. We nemen ook bijkomende maatregelen.

Het klopt ook wat collega Dochy zegt. Er worden op het terrein heel wat inspanningen gedaan en je ziet ook de resultaten. Er zijn dan ook heel grote regionale verschillen. Ik vind dat we dat ook moeten zeggen, want als je een volledig negatief verhaal ophangt en zegt dat het overal even slecht gaat en er niks gebeurt, dan is dat heel demotiverend voor waar wel goede resultaten zijn en waar wel inspanningen gebeuren. Ik vind het heel hoopgevend dat, waar inspanningen gebeuren en waar die goed worden toegepast en gehandhaafd, we resultaten zien. Laat ons dat niet vergeten en laat ons daar vooral de nadruk op leggen, want het zal ook anderen motiveren om ervoor te gaan. Zeker de gebiedswerking zal heel belangrijk zijn.

Wilfried Vandaele (N-VA): Minister, ik blijf erbij dat we toch een nieuwe aanpak nodig hebben, dat we op een soort dood spoor zitten, dat we een beetje aan het einde van ons Latijn zijn.

Collega Dochy, u hebt het over een incident ergens te velde in West-Vlaanderen op een meetpunt. Ja, dat kan allemaal wel, maar dat belet natuurlijk niet dat we vandaag vaststellen dat er op een vierde van de meetpunten een overschrijding is voor nitraat. Het heeft dus niets te maken met dat ene incident.

U wijst ook op de grote inspanningen die de sector doet, en dat is ongetwijfeld zo, maar aan die inspanningsverbintenis hebben we weinig. We hebben resultaten nodig en resultaatsverbintenissen. Ik probeer op alle mogelijke terreinen inspanningen te doen en ik ben zeer blij met mezelf dat ik zoveel inspanningen doe, maar als ik verdorie geen resultaten boek, dan heb ik daar niets aan en dan heeft mijn medemens daar alleszins ook niets aan.

Minister, ik heb ook het gevoel – en collega Dochy is het daar ook niet mee eens – dat het excuus van de weersomstandigheden, dan te nat, dan te droog, niet meer volstaat om onze rug recht te houden, zeker niet in onze onderhandelingen met Europa met het oog op de derogatie. De vergelijking met het strandtoerisme, collega Dochy, ontgaat mij geheel.

Minister, ik denk dat we toch behoefte hebben aan een andere aanpak, ook wat de weersomstandigheden betreft, om er op een andere manier mee aan de slag te gaan, een robuustere manier. U bent begonnen met dat woord, ik ga ermee eindigen.

Bart Caron (Groen): Minister, ik dank u voor de aanvulling. Het is wat het is. Zoals u inderdaad zelf ook erkent, halen we de Europese normen en doelstellingen niet met dit MAP. We raken serieus achterop, en er zal dus wel een striktere aanpak moeten komen, vooral in gebieden waar de problemen het grootst zijn. Daar volg ik u ook in.

Ik volg u trouwens ook – en daarin heeft collega Dochy wel gelijk – als u zegt dat er een aantal regio's zijn die goede resultaten halen – dat mag ook worden gezegd –, en waar inspanningen worden geleverd. Het zijn wel altijd dezelfde regio's die dezelfde negatieve scores halen de laatste tien jaar. De trend is wat hij is, en die gaan we niet snel ombuigen blijkbaar. Ik kan er alleen maar voor pleiten dat toch de gepaste en strikte maatregelen worden genomen.

Het is inderdaad niet 'alleen' de veestapel, maar het is 'ook' de veestapel. Het is maar te zien hoe je het wilt benaderen. Kunstmest is een belangrijke factor, zoveel is duidelijk.

De inspanningen zijn niet gelijk verdeeld in Vlaanderen. We mogen niet afkomen met het verhaal dat het elders in Europa ook niet lukt en dat Europa dus wel zal plooien en daarom de eigen doelstellingen milderen. Ik denk niet dat dat de bedoeling is, minister – ik hoop dat tenminste – maar om die doelstellingen te halen, met vertraging, zullen we toch serieuze inspanningen moeten leveren. Ik hoop uit de grond van mijn hart dat ook de landbouworganisaties dat besef hebben en dat ze strikt in de handhaving zijn bij die collega's die het verpesten voor hen die het wel goed menen en wel goed doen.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Gwenny De Vroe aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over wie bepaalt wanneer en waar er op natuurijs geschaatst mag worden
– 1348 (2017-2018)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, de afgelopen week was een heel koude week met zeer stevige vriestemperaturen. Terwijl er op dat moment zich heel veel mensen liever binnen verwarmen, zijn er uiteraard ook zeer enthousiaste mensen die graag zo snel mogelijk wensen te gaan schaatsen op natuurlijk ijs.

Ik had deze vraag initieel als schriftelijke vraag ingediend, maar woensdagavond kwam het spijtige nieuws van de 74-jarige man die ten val kwam in Assebroek en die intussen jammer genoeg overleden is. Ik heb toen beslist om die toch om te vormen naar een vraag om uitleg.

Het betreden van dat natuurijs in natuurgebieden is in principe verboden. Toch maakt het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) schaatsen in een aantal natuurgebieden wel mogelijk. Per provincie heeft het ANB op zijn website een lijst van potentiële schaatsvijvers opgelijst. Wanneer er een groen bolletje naast staat, mag er worden geschaatst. Het zijn, ook volgens de website van het ANB, uiteindelijk de burgemeesters van de betrokken gemeenten die, in samenspraak met de brandweer, beslissen of het weer het toelaat en het ijs er veilig is en of er dus op geschaatst kan worden, weliswaar steeds op eigen risico.

Daarnaast zijn er natuurlijk nog heel wat andere vijvers, plassen en rivieren waarop zich een ijslaag vormt en die niet in de lijst van het ANB voorkomen. Bekende voorbeelden zijn de Damse Vaart in Brugge, het Zilvermeer in Mol en Puyenbroeck in Wachtebeke. De provincie Antwerpen heeft op de website gezelligbuiten.be/schaatsen zelf een schaatsmeter opgesteld voor verschillende domeinen in de provincie. Zo'n lijst vinden we niet in alle provincies terug.

Ik las ook opnieuw berichten van personen die al op natuurijs gingen – bijvoorbeeld in de Kalmthoutse Heide en de Assebroekse Meersen – zonder dat hiervoor toelating was gegeven, noch van het ANB noch van de gemeente of provincie. Sommige burgemeesters hanteren een gedoogbeleid, andere wachten liever op de toelating van de brandweer en/of politie.

Verder zie ik ook geen eenduidigheid over hoeveel centimeter dik het ijs moet zijn om van een veilige dikte te kunnen spreken om erop te schaatsen. Het ANB maakt melding van 10 tot 12centimeter, terwijl sommige burgemeesters spreken over 8 centimeter als veilige dikte.

Er is dus heel wat communicatie van verschillende instanties, zowel wat betreft waar men kan of mag schaatsen, als over de dikte en wie bevoegd is om toe te laten.

Minister, welke instanties bepalen of er mag worden geschaatst op natuurijs van domeinen, andere dan die vermeld op de website van het ANB? Is hierover een regelgevend kader beschikbaar? Zo ja, welk?

Wat is de aanbevolen dikte van het natuurijs? Is het veilig om bij een minder grote dikte te schaatsen? Op hoeveel plaatsen staan zogenaamde schaatsmeters die de dikte van het ijs meten?

Wat vindt u van het idee om de verschillende domeinen waarop potentieel geschaatst kan worden, te verzamelen op de website van het ANB, per provincie? Nu dient die burger immers heel wat verschillende bronnen te consulteren, wat verwarrend kan zijn.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, voor het schaatsen op natuurijs is een dubbele toelating vereist. In eerste instantie moet de eigenaar-beheerder in de

toegankelijkheidsregeling of in een politiereglement de mogelijkheid tot schaatsen hebben ingeschreven. In tweede instantie neemt de burgemeester als hoofd van de politie, voorafgegaan door een advies van de brandweer en de eventuele ijsmeester, de expliciete beslissing dat er geschaatst kan worden. Ook het einde van de schaatsperiode wordt bepaald door middel van een besluit van de burgemeester.

De toegankelijkheidsregeling in het kader van het Bos- en Natuurdecreet is het regelgevend kader voor bossen en natuurreservaten. Een politiereglement bepaalt de regeling voor andere natuurterreinen en parken.

Er is een draaiboek 'schaatsen' van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB). 0 tot 4 centimeter is onveilig; 4 tot 8 centimeter is voldoende voor 1 schaatser; 8 tot 12 centimeter is voldoende voor meerdere schaatsers; 12 tot 16 centimeter voor grote groepen. 12 centimeter wordt dan ook door het ANB gehanteerd als minimale noodzakelijke dikte.

Het ANB heeft zelf geen schaatsmeter. Over de dikte van het ijs wordt niet expliciet gecommuniceerd op de site. De dikte van het ijs wordt wel nauwgezet opgevolgd. Wanneer de dikte voldoende is om veilig te schaatsen én wanneer de beslissing om te schaatsen is genomen door de burgemeester, wordt dit wel kenbaar gemaakt op de site door middel van 'groen licht' voor dat domein.

De finale beslissing wordt voor alle domeinen genomen door de burgemeester. De opname van een toelating tot schaatsen op de gemeentelijke websites lijkt mij de snelste, meest aangewezen en voor iedereen toegankelijke bron van informatie.

U begrijpt dat dit voor het Agentschap voor Natuur en Bos geen corebusiness is. Hoogstens een of twee keer per jaar kan dit voorkomen. De mensen kunnen het best op de website van de gemeente informatie inwinnen. Zoals gezegd, hebben ze wel een intern draaiboek bij Natuur en Bos.

Gwenny De Vroe (Open Vld): Minister, hartelijk dank voor uw reactie. Het is belangrijk dat er eenduidigheid is over deze materie. Ik kan u volgen dat de website van de lokale overheid het meest toegankelijk is. Deze is het meest gekend bij de burger. Ik weet alleen niet of dat effectief ook in de praktijk gebeurt. We moeten dat zeker verder bekijken.

Ik begrijp uw reactie dat het uiteraard geen corebusiness is. Maar uiteraard is elk overlijden er een te veel. We moeten misschien toch de gemeenten sensibiliseren inzake veiligheid en dergelijke. De gemeenten waar dit niet zou gebeuren, zouden het minstens op hun website moeten zetten.

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

Bart Nevens (N-VA): Schaatsen op open waters, kanalen of waterlopen houdt altijd een risico in. Dat is zo. Elk individu draagt daar zijn verantwoordelijkheid. Ik denk dat de lokale besturen het best geplaatst zijn om de situatie in te schatten die voor hun gemeente van toepassing is. Dat heeft natuurlijk te maken met jaren van ervaring met het feit of een vijver bijvoorbeeld 'beschaatsbaar' zou zijn. De gemeente moet daar toezicht op houden of controleren of het inderdaad zo is. De gemeente moet handhaving organiseren als het niet zo is. Er zijn altijd mensen die het risico willen lopen om daar te schaatsen.

Ik kan mij vinden in uw antwoord, minister. U legt de verantwoordelijkheid daar waar ze hoort: bij het hoofd van de politie, en dat is nog steeds de burgemeester.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Lydia Peeters aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de impact van de bevolkingsstatistieken 2018-2035 bij de opmaak van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen
– 1349 (2017-2018)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): Voorzitter, minister, vorige week was er een infodag over de bevolkingsstatistiek. Daar werden de demografische vooruitzichten voorgesteld. Tussen 2017 en 2027 verwacht Statistiek Vlaanderen een lichte daling met 1,6 procent van de bevolking op actieve leeftijd in Vlaanderen. In de voorbije tien jaar groeide het aantal 20-tot-64-jarigen nog met 4 procent. Wel zijn er sterke gemeentelijke verschillen in deze trend.

Er zijn enkele andere interessante bevindingen. De bevolking zal in de komende 10 jaar naar verwachting in bijna alle gemeenten blijven aangroeien. Het aantal private huishoudens zal blijven stijgen in alle gemeenten. Men verwacht dat het bevolkingscijfer in Vlaanderen binnen dit en tien jaar opgelopen zal zijn tot 6.835.000 inwoners. Dat zou hoger zijn dan de schatting van 3 jaar geleden. Het aantal huishoudens zou stijgen met 8 procent, en dat zou ook meer zijn dan men vroeger dacht.

Daarbij zet de vergrijzing zich door. Bij jongeren op middelbareschoolleeftijd wordt een belangrijke stijging van de aantallen verwacht, zij het zeker niet in alle gemeenten. Er komen meer alleenwonenden, vooral onder ouderen. Niettemin blijven ook meer oudere koppels langer samenwonen.

Met een aantal van deze prognoses, zoals bevolkingstoename en vergrijzing, werd reeds rekening gehouden in het Witboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen. De nieuwe cijfers geven een nog accurater beeld. De resultaten van vandaag van Statistiek Vlaanderen leveren geen exacte voorspelling op, maar bieden wel een beredeneerde inschatting van de waarschijnlijke demografische ontwikkelingen. De nieuwe demografische vooruitzichten reiken tot 2035, maar vooral de eerstkomende tien jaar mag een hogere stijging worden verwacht en dat kan worden beschouwd als een zinvolle projectiehorizon.

Minister, in welke mate zult u in het kader van de opmaak van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen rekening houden met deze nieuwe Vlaamse gemeentelijke demografische vooruitzichten?

Ik heb het witboek nog eens doorgenomen, daar staan geen specifieke prognoses in van de bevolking die men toen verwachtte. Er wordt wel altijd verwezen naar de Ruimtelijke Staat Vlaanderen. Ook daar staan niet echt prognoses in, maar ik denk toch alleszins dat deze prognoses zeer belangrijk zijn om mee te nemen.

Hoe verhouden deze prognoses zich tot de kernen met een hoge knooppuntwaarde uit het witboek, met andere woorden zal de bevolkingsgroei zich voltrekken waar dat strategisch het meest gewenst is conform het witboek?

Demografische tendensen, zoals de trend naar meer en kleinere huishoudens en gezinsverdunning, zijn een belangrijke factor bij de transformatie van de bebouwde ruimte. Het woningpatrimonium zal nog meer moeten worden aangepast. In welke mate zult u in uw beleid in het bijzonder rekening houden met deze prognose?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mevrouw Peeters, deze Vlaamse Regering hecht een groot belang aan een goed inzicht in de samenstelling van onze bevolking, zowel wat betreft de huidige situatie als wat betreft de vooruitzichten voor de komende jaren. De demografische vooruitzichten zijn voor ons zeer relevant voor het uitstippelen van het ruimtelijk beleid. Vanaf het prille begin van het planningsproces Ruimte Vlaanderen zijn de demografische veranderingen nauwlettend opgevolgd.

Het BRV is een beleidsplan dat bestaat uit een strategische visie op lange termijn en operationele beleidskaders met een korter tijdskader. Het is steeds opgevat als een robuuste visie. Met andere woorden: de strategische visie kan omgaan met heel wat onzekerheden, want de toekomst kunnen we vandaag niet altijd voorspellen. De strategische visie heeft de armslag om veranderingen op te vangen, ook evoluerende of fluctuerende gegevens op het vlak van demografie.

Vorige week woensdag zijn de nieuwe vooruitzichten voorgesteld. Het is evident dat experts binnen de Vlaamse overheid deze nieuwe vooruitzichten nauwgezet zullen bestuderen en onderzoeken of veranderingen mee moeten worden opgenomen.

De trends die uit vorige prognoses bekend waren, blijven aangehouden: een bevolkingsgroei, een stijging van het aantal huishoudens, de gezinsverdunning, een daling van de actieve beroepsbevolking tussen 20 en 64 jaar en een stijging van de 65-plussers. We hebben deze trends reeds verwerkt in het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen.

Door het ruimtelijk rendement te verhogen, kan de bevolkingsgroei worden opgevangen binnen het bestaande ruimtebeslag en hoeft in principe geen bijkomende ruimte te worden aangesneden.

Zoals u terecht aangaf in uw vraag, reiken de nieuwe demografische vooruitzichten tot 2035, maar vooral de eerstkomende tien jaar kunnen beschouwd worden als een zinvolle projectiehorizon. Deze horizon van tien jaar komt grotendeels overeen met het tijdskader van de operationele beleidskaders die nu worden uitgewerkt.

Reeds in het Witboek BRV is veel aandacht gegeven aan monitoring. Uw vraag onderstreept dit belang.

Uit de prognoses blijkt dat de bevolking in de komende tien jaar naar verwachting in bijna alle gemeenten zal blijven aangroeien. Het aantal private huishoudens zal blijven stijgen in alle gemeenten. Maar deze groei is niet overal even hoog en de vooruitzichten tonen ook een erg divers verloop van de bevolking, er is een groot verschil tussen de gemeenten naar vergrijzing, vergroening en beroepsactieve bevolking.

Zo groeit de bevolking nog sneller in een aantal gebieden met een hoge knooppuntwaarde en voorzieningenniveau, voornamelijk centraal gelegen in Vlaanderen.

Een aantal demografische trends manifesteren zich dus in sterke mate in de regio's rond de grote steden in Vlaanderen, met vaak een hoge knooppuntwaarde en hoog voorzieningenniveau. Dit komt overeen met bestaande inzichten van het BRV.

Een volledige en doorgedreven vergelijkende analyse tussen de demografische prognoses en de 'locaties met hoge knooppuntwaarde en voorzieningenniveau' zou heel moeilijk zijn en bijna niet haalbaar. De demografische prognoses beperken zich namelijk tot de schaal van een gemeente en tonen geen verdere

differentiatie binnen een gemeente. Het is hierbij zaak om lokaal en regionaal een goed locatiebeleid te voeren, met ondersteuning van de provincie en Vlaanderen, om de bevolkingsgroei zoveel mogelijk te begeleiden naar de daarvoor meest geschikte locaties in de gemeente.

Ik stel alleszins vast dat hiermee heel wat puzzelstukken in elkaar vallen en het voorgestelde ruimtelijk beleid zeer goed inspeelt op de trends.

Ten opzichte van vorige prognoses wordt de verzilvering van de Vlaamse bevolking een nog grotere demografische uitdaging. Door de hogere levensverwachting zullen ouderen langer bij elkaar blijven wonen in woningen die niet altijd kwalitatief aangepast zijn. Inzetten op nieuwe woonvormen zoals zorgwonen of meergenerationeel wonen is van belang. Hoewel er sterke geografische verschillen zijn, zullen zo goed als alle Vlaamse gemeenten daarmee worden geconfronteerd.

Het klopt dat de demografische tendensen een belangrijke 'driver' zijn bij de investeringsafwegingen door de vastgoedsector. Het is onmiskenbaar zo dat de trend van kleinere, comfortabele woningen, meergezinswoningen en andere vormen van groepswoningbouw, al bezig is en aan belang blijft winnen. Elk jaar worden meer groepswoningbouwprojecten vergund. Elk jaar worden meer meergezinswoningen vergund. De vraag naar deze woningtypologie neemt toe.

Ik ben ervan overtuigd dat zowel de bouwsector als de bevoegde overheden deze trends onderkennen en ernaar zullen handelen. De beleidsbeslissingen die ikzelf, samen met de Vlaamse Regering, genomen heb, spelen daar ook op in. Denk aan het witboek, aan de codex en het ontwerp van Instrumentendecreet dat al een eerste keer door de regering is goedgekeurd.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): Dank u wel, minister. Ik wil eerst even opmerken dat het niet volledig…

Uit de prognoses leid ik af dat in de grotere steden zoals Antwerpen en Gent, dat lag ook in de lijn van de verwachtingen, de groei sterker is. Het is niet zo dat de groei automatisch sterker is in de gebieden waar conform het kaartje van VITO, de knooppunten en de voorzieningen een sterkere groei wordt voorspeld. Dat is een belangrijk gegeven dat moet worden meegenomen. Ik kan maar voor de zoveelste keer herhalen dat dat zeker geldt voor de Westhoek maar ook voor de provincie Limburg. Ook daar is in nog heel wat gemeenten een groei voorspeld, ondanks het feit dat wij verstoken zijn van heel wat openbarevervoersmodi. Ook waar er minder voorzieningen zijn, zijn er gemeenten waar een groei voorspeld is. Dat is een groei van de bevolking enerzijds, van 5 tot 8 procent in sommige gemeenten, en een groei van het aantal huishoudens anderzijds. Dat is zeker een element waarmee we rekening moeten houden. Voor een deel is daar al rekening mee gehouden door het ruimtelijk rendement en door de inzet op het huidige juridische aanbod dat daarvoor voorhanden is.

Ik heb bij mijn inleiding al verwezen naar de Ruimtelijke Staat Vlaanderen. Deze cijfers worden altijd gehanteerd door het departement Omgeving. In de studie van de Ruimtelijke Staat Vlaanderen wordt al heel veel hamert op het feit dat de betaalbaarheid van woningen negatief evolueert. Het gaat niet alleen over woningen in eigendom, maar ook over woningen die op de private huurmarkt aanwezig zijn. Het gaat over personen die op de private huurmarkt actief zijn en over de personen die op de sociale huurmarkt actief zijn. We moeten de betaalbaarheid zeker voor ogen houden. Een groeiende bevolking en een stijgend aantal huishoudens vraagt om een stijgend aantal woonentiteiten.

Heel wat stads- en dorpsvernieuwingsprojecten neem een toch wat tijd in beslag, gemiddeld een twaalftal jaren voor een volledige realisatie. Mijn bijkomende vraag luidt: hoe gemonitord u die processen? Kan de opvang tijdig en voldoende worden georganiseerd? Zijn er straks voldoende entiteiten voor het groeiend aantal huishoudens? Dat laatste is het meest opmerkelijke. Die trends zaten er in het verleden ook al in, maar nu toch nog iets sterker. We moeten daar ten volle rekening mee houden in de toekomst.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Ik wil aansluiten bij de minister. Als we die studie lezen, houden onze principes en het BRV omtrent de strategische knooppunten zeker stand. Als we het BRV doorvoeren zoals gepland, en een aantal hectare harde bestemming naar zachte bestemming omvormen, zullen we de woonbehoefte en bevolkingsaangroei kunnen opvangen.

De grote uitdaging inzake de verdere uitbouw van het BRV zal wel zijn dat we onze woningbouw meer moeten afstemmen op de niet-actieve bevolking en zorgbehoevenden. De vorige vraag om uitleg over de modulaire woningen wijst er ook op. Dit zullen we in het BRV moeten uitwerken.

Minister Joke Schauvliege: Wat ik vooral leer uit die recente demografische studie is dat niets doen geen optie is. De zaken laten lopen zoals vandaag kan niet. De keuze die we samen hebben gemaakt, mevrouw Peeters, mijnheer Ronse, in de Vlaamse Regering is de juiste, zeker op basis van de resultaten die we hier zien.

Een van de belangrijke aspecten in de beleidskaders is dat monitoren. Dat was een terechte vraag en ook mijn zorg. Ook de betaalbaarheid van een woning is uiteraard heel belangrijk.

Het is juist de bedoeling van het BRV om ervoor te zorgen dat we demografische evoluties kunnen opvangen. We mogen dat niet doen zoals vandaag, nu blijven we de open ruimte gewoon innemen, dan pas krijgen we een probleem. Dat zou ons 33 miljard euro kosten. Daarom denk ik juist dat het BRV een antwoord biedt op de betaalbaarheid van wonen, de klimaatuitdaging, de waterschaarste, droogte, wateroverlast, de files en de mobiliteit waar we in Vlaanderen meer worden geconfronteerd.

Voor mij is dat een bevestiging dat we samen de juiste keuzes hebben gemaakt. Uiteraard leren we uit de monitoring en uit de cijfers die we krijgen.

Lydia Peeters (Open Vld): Minister, we hebben inderdaad al goede beslissingen genomen. Ik wil zeker geen pleidooi houden om alsmaar meer open ruimte in te palmen. Dat is geen goede zaak. We zijn allemaal voor de verdichtingsprojecten en het ruimtelijk rendement. De toekomst is ook belangrijk: de betaalbaarheid van alles en de demografische ontwikkelingen die op ons afkomen.

Ik maak me regelmatig zorgen. We hebben het vorige week of twee weken geleden gehad over heffingen die sommigen willen invoeren om dat ruimtelijk rendement extra te gaan belasten. Daar pas ik zeker voor. Dan gaan we in plaats van te stimuleren eerder behoeden om ruimtelijk rendement te creëren. Als we dat gaan doen, vrees ik dat de betaalbaarheid van de woningen voor heel wat mensen in het gedrang komt. We moeten altijd een goed evenwicht zoeken tussen de principes waar we allemaal achter staan en de realisatie straks, opnieuw rekening houdend met de demografische tendensen en de betaalbaarheid.

Dan is het monitoren zeker heel belangrijk. Ik ben blij te vernemen dat u dat zeker ook gaat meenemen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Lydia Peeters aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de evaluatie van gebiedswerkingen in het kader van de opmaak van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen
– 1350 (2017-2018)

Voorzitter: mevrouw Tinne Rombouts

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): In de commissievergadering van dinsdag 6 december 2016 stelde u, minister, dat u naar aanleiding van een vraag om uitleg van mij, aangaande de territoriale ontwikkelingsprogramma's (T.OP), de werking van alle gebiedswerkingen aan een grondige evaluatie zou onderwerpen en nagaan wat de voor- en nadelen zijn van al deze gebiedswerkingen. We hebben op dit ogenblik drie territoriale ontwikkelingsplannen lopen: Limburg, Noordrand en Kustzone dat iets later is opgestart.

Minister, ik denk dat we sowieso iets kunnen leren uit de TOP's, maar u weet ook dat hier heel wat middelen en energie aan is besteed. Die evaluatie lijkt me dan ook sowieso zeer belangrijk.

Tijdens de commissievergadering van 6 december 2017 hebt u verklaard dat een goede evaluatie door middel van een onafhankelijk onderzoek voor al deze TOP's zeker logisch zou zijn. Op die manier wilt u de werking van ons ruimtelijk beleid in de toekomst stelselmatig verbeteren en uitbreiden.

U hebt onlangs ook aangekondigd dat de ruimtelijke impulsprojecten van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV) bijna klaar zijn en dat de Vlaamse Regering in dit verband finaal de knoop zou doorhakken. Het lijkt me alleszins interessant te weten hoe de impulsprojecten en de resultaten van de evaluatie van de TOP's zich tot elkaar verhouden en op welke wijze u hier in de toekomst aan wilt voortwerken.

Minister, hoever staat de evaluatie van de werking van alle gebiedswerkingen? Hoever staat dit specifiek met betrekking tot de TOP's?

Wat ziet u eigenlijk als een exclusief terrein voor de Vlaamse overheid of de Vlaamse bevoegdheden om bepaalde transformaties gericht en versneld uit te voeren?

Hoe verhouden de ruimtelijke impulsprojecten zich tot de andere subsidiemogelijkheden en tot de stadsvernieuwingsprojecten? Wat zullen we met deze impulsprojecten anders doen? Wat mogen we precies verwachten?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, de evaluatiestudie is nog niet klaar. Ik hoop dat de studie binnenkort zal worden opgeleverd.

Ik ben het er niet mee eens dat de uitvoering van de ruimtelijke transformatie een exclusieve bevoegdheid van de Vlaamse overheid zou zijn. De top-down-implementatieprocessen blijken in de praktijk op een vlotte en effectieve uitvoering te kunnen rekenen. Sinds de commissie-Sauwens en de commissie-Berx passen we het instrumentarium uitdrukkelijk aan. Er is meer ruimte voor voortrajecten, inspraak en participatie. Ik beschouw samenwerking en de investering in de opbouw van een draagvlak en een gedeeld eigenaarschap als essentieel om de uitvoering te versnellen. Daarnaast vermeldt het witboek BRV een aantal thema's waarvoor het Vlaams ruimtelijk beleid een voortrekkersrol opneemt om

de realisatie te garanderen. Het gaat, bijvoorbeeld, om de ontwikkeling van internationale toegangspoorten voor personen, logistieke knooppunten, internationale verbindingen, grootschalige projecten voor hernieuwbare energie of gemengde woonprogramma's, robuuste natuur- en bosgebieden, het behoud en de versterking van landbouwgebieden en de vrijwaring van overstromingsgevoelige rivieren beekvalleien. Ook wat betreft de versnelde uitvoering en het nemen van initiatief voor de herbestemming van slecht gelegen gronden, vind ik het in dit opzicht de taak van de overheid om mee te sturen om tegen 2040 de doelstelling van 0 hectare bijkomend ruimtebeslag te halen.

De ruimtelijke impulsprojecten verhogen het ruimtelijk rendement op een kwalitatieve wijze en hebben aandacht voor functieverweving, hergebruik of tijdelijk ruimtegebruik. Deze focus is nieuw en sluit naadloos aan bij de vernieuwende doelstellingen van het omgevingsbeleid. De nieuwe subsidies stimuleren ruimtelijke ingrepen in het bestaand ruimtebeslag. Het gaat, bijvoorbeeld, om projecten die inzetten op kwalitatief gebruik van vernieuwde publieke ruimte en op ontharding en ook op woonprojecten met gedeelde functies.

Ik maak even de vergelijking met de strategische projecten. De strategische projecten ondersteunen de procescoördinatie. In vergelijking met de strategische projecten ligt de focus van ruimtelijke impulsprojecten op de realisatie. Er zal geen subsidie worden verleend voor het opzetten en coördineren van de projecten. Wat de ruimtelijke omvang betreft, moeten ruimtelijke impulsprojecten ook niet grootschalig zijn. Het is vooral belangrijk dat ze een impuls vormen voor andere ruimtelijke realisaties.

Ik maak ook de vergelijking met de stadsvernieuwingsprojecten. In tegenstelling tot de impulsprojecten beperken de stadsvernieuwingsprojecten zich tot de centrumsteden. Ze hebben een zeer verschillende orde van grootte, doorgaans minstens het tienvoud. Voor ruimtelijke impulsprojecten gaat het om 50.000 tot 200.000 euro en voor stadsvernieuwingsprojecten gaat het om 2.000.000 tot 5.000.000 euro. Ruimtelijke impulsprojecten kunnen enkel op cruciale aspecten van de ruimtelijke transformatie focussen door middel van functieverweving, hergebruik of tijdelijk ruimtegebruik. Als er geen financiering zou zijn, zouden die aspecten in een reguliere marktwerking niet, met een langere uitwerktijd of met een lagere ruimtelijke kwaliteit worden gerealiseerd.

In tegenstelling tot stadsvernieuwingsprojecten kunnen voor ruimtelijke impulsprojecten zowel publieke, publiek-private als private initiatiefnemers de subsidies aanvragen.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Lydia Peeters (Open Vld): Minister, ik dank u voor het antwoord. Het wordt me al iets duidelijker. Ik vind het vreemd dat er nog geen evaluatie van de TOP's is. Ik heb het TOP Limburg destijds mee opgevolgd. Zoals ik daarnet al heb gesteld, is hier heel wat budget aan besteed. Wat de resultaten betreft, weet ik dat het project Kolenspoor momenteel lopende is. Als heel het TOP eigenlijk niet meer inhoudt dan de procescoördinatie die eigenlijk ook in het strategisch project zit vervat, brengen we gewoon mensen aan tafel die nadien in het licht van het strategisch project weer aan tafel zitten. Het lijkt me belangrijk dat dit eens grondig wordt geëvalueerd. Zoals destijds al is gesteld, zou dit dor een onafhankelijk bureau moeten worden geëvalueerd. Ik hoop dat hier alsnog werk van wordt gemaakt en dat hier verder op wordt ingezet.

Zijn de impulsprojecten dan zeker niet voor de centrumsteden bestemd? Zullen de centrumsteden zich in de toekomst enkel op de subsidies voor de stadsvernieuwingsprojecten kunnen baseren? Zullen de impulsprojecten voor alle anderen zijn? Als ik het goed heb begrepen, kunnen private en publieke initiatiefnemers

projecten indienen. Is er een link met de geografische spreiding? Is die spreiding hieraan gekoppeld of komt het erop neer dat wie een voorstel indient om het ruimtelijk rendement te verhogen in een bestaand ruimtebeslag ook aanspraak op de subsidies kan maken? Het is me nog niet duidelijk hoe dit concreet te werk gaat.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, klopt het dat de impulsprojecten niet van toepassing zijn in de centrumsteden? Er is in de centrumsteden, bijvoorbeeld, toch onvoorstelbaar potentieel om dergelijke impulsprojecten in de deelgemeenten uit te voeren. Ik heb net horen zeggen dat ze niet van toepassing zijn. Ik wil zeker navragen of dit klopt. Ik vermoed en hoop dat ze wel van toepassing zijn. Dat zou in elk geval moeten.

Ik heb nog een praktische vraag. Moet hiervoor nog een uitvoeringsbesluit worden opgesteld? Zullen er criteria komen en, zo ja, welke criteria zullen hierin worden opgenomen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Ik zal het nog eens expliciet navragen. Ik ben er niet helemaal zeker van, maar volgens mij is het niet zo dat een grote stad die een beroep op de stadsvernieuwingsprojecten kan doen geen impulsprojecten kan laten goedkeuren. Dat zijn twee andere doelstellingen. Ik laat het voor de zekerheid nog eens checken, zodat de informatie helemaal correct is.

Op zich is er geen geografische spreiding. We baseren ons op de vragen die uit het veld komen. Het lijkt me goed dit ruimtelijk te verspreiden en die mogelijkheden ruim bekend te maken.

Ik zal het aan het commissiesecretariaat meedelen, zodat de informatie helemaal correct is.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.